

1:a söndagen efter påsk

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Joh. 21:15–23.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

När Jesus i dagens evangelium på påskdagens kväll stiger in i sina lärjungars mitt, sker det, när de "av fruktan för judarna voro församlade inom stängda dörrar". Ingen knackar på dörren. Ingen reser sig för att öppna. Vi står inför undret, själva påskundret. Kristi uppväckta lekamen går genom de stängda dörrarna, "per ianuas clausas". Detta är en händelse, som skall få oss att stanna upp, att sjunka ned i trons tillbedjan. På en gång förlorar den omgivande världen sin hotfullhet. Överstepräster, fariséernas och tempelvaktens makt är gjord om intet. Det, som flödar emot lärjungarna från den Uppståndnes gestalt, är just detsamma som skildras i Uppenbarelseboken, när det himmelska Lammet, "som såg ut såsom hade det varit slaktat" (Upp. 5:12), i själva sitt framträdande kallar på tillbedjan, på "gyllene skålar, fulla med rökelse" (Upp. 5:8), på lovsången "Lammet, som blev slaktat, är värdigt att mottaga makten, så ock rikedom och vishet, och starkhet, och ära, och pris och lov". (Upp. 5:12) Kristus träder fram genom de stängda dörrarna som det offerade och av Fadern antagna offerlammet. Han kommer som den rättfärdiggjorde, som våra synders övervinnare. Redan innan han talar till sina lärjungar, är hans uppståndna lekamen en förkunnelse och ett tillsägnande av den syndaförlåtelse, som vunnits i den. När åtta dagar därefter Jesus visar fram sin på en gång sårmärkta och förhärligade lekamen för aposteln S:t Tomas, erkänner aposteln påskundrets innebörd och gåva med orden "Min Herre och min Gud". Så upprepar S:t Tomas det himmelska jubelropet om det himmelska Lammets gudomliga härlighet. Jesus har med sitt blod köpt sig S:t Tomas till egendom, så att den Uppståndne blivit S:t Tomas' Herre, S:t Tomas' Gud, allas vår Herre och Gud. Allt detta vilar redan i åsynen av den uppståndne. Dess mer givet och självklart är så Jesu första ord till lärjungarna: "Frid vare med eder". Påskens kraft fattas samman i dessa ord, som blir bärare av påskens väsen, den kristna trons summa, den frid, som stiftats mellan Gud och människosläktet. "Frid vare med eder" är ord, som är laddade med rättfärdiggörelsens kraft, med syndaförlåtelsens

makt. Det lyfter bort all skuld, all ofrid, allt dåligt samvete. Det är ett ord, som är så viktigt, ja, det viktigaste av alla ord på jorden, att det aldrig får försummas. Därför säger Jesus: "Såsom Fadern har sänt mig, så sänder ock jag eder". Den kristna kyrkan har i uppdrag att fortsätta detta ord, att tala det, så att också från vårt altare det ordet lyder: "Herrens frid vare med eder". Ja, också predikan är ett sådant mäktigt tillsägnande av påskens frid. Vår synd, vår skuld, vår ofrid är förtrampade i den tomma graven, så att det tagits ifrån oss. Den uppståndelse, som vi firar och predikar, skänker i stället påskens frid, Herrens frid, allt på Kristi befallning. Vi är sända till att tala dessa Kristi ord.

All denna påskens härlighet koncentreras så i Jesu därpå följande ord, föregångna av den högtidliga och i sitt sammanhang helt ovanligas handlingen, att "han andades på dem". Någoting sker. Någoting utgår från Jesus och når apostlarna. Detta någoting är nyckelmaktens överlämnande, avlösningens instiftande, varom vi så säger:

- I. påskens och predikans allmänna avlösning får personlig adress i absolutionen,
- II. absolutionen är Guds gåva till kyrkan, att förvaltas genom herdeämbetet,
- III. absolutionen förutsätter frågan: "Tror du att min förlåtelse är Guds förlåtelse?"

I. Påskens och predikans allmänna avlösning får personlig adress i absolutionen.

Genom instiftandet av absolutionens sakrament tas ingenting bort från den förlåtelse, som vilar i själva uppväckelsen av Sonen och i predikan om påskens. Nådemedlen förminskar inte varandras kraft, ty Guds kärlek är en och odelbar och ges inte styckewis och delat. I absolutionen liksom i dopets och altarets sakrament tillkommer däremot den personliga adressen, tilltalet till den enskilde, det "dig", som hörs i orden: "Jag förlåter dig". I trons väsen ligger att med all makt söka sig till detta tilltal, att eggad av predikans härlighet vilja höra Jesu eget: "Dina synder

förlåtas dig". (Matt. 9:2) Det är just detta, som sker i vår biktstol, och som gör den så helig och viktig i ett evangeliskt-lutherskt kyrkorum. Över detta gläder och fröjdar sig tron övermåttan.

II. Absolutionen är en Guds gåva till kyrkan, att förvaltas genom herdeämbetet.

Apostlarna står i vår text som de tolv stamfäderna för det nya Israel, som ju också inbegripes i det ordet: "Saliga äro de som icke se och dock tro". Hela kyrkan är så genom tro iklädd nycklarnas makt. Ändå visar vår predikotext om det tre gånger till S:t Petrus överlämnade herdeämbetet, att apostlarna på samma gång framstår som förvaltare av det särskilda herdeämbetet. Det ordet "Föd mina lamm", "Var en herde för mina får", "Föd mina får" ordnar för all framtid kyrkan kring en predikstol och biktstol, dit särskilda förvaltare kallas i Jesu namn och på hans befallning. Den föda, som skall ges, är just den förvärvade friden, den främmande rättfärdigheten, påskens gåva, som intill Kristi återkomst skall utskiftas.

III. Absolutionen förutsätter frågan: "Tror du att min förlåtelse är Guds förlåtelse?"

Den frid, den förlåtelse, den gåva, som vi i dag förkunnar, är förvisso himmelsk, andlig och övernaturlig, men ändå är det avgörande, att vi verkligen möter den i en jordisk, hörbar och naturlig stämning. Gud stämmer möte med oss i biktstolen, binder sig vid biktfaderns förlåtelse, låter sig finnas i sakramentets yttre ordning. Att inte tro detta, att finna detta för enkelt, för oandligt, för massivt, är att göra Gud till en ljugare, att veta bättre än Gud. En sådan falsk tro är just otro, och därför föregås alltid absolutionen av frågan "Tror du att min förlåtelse är Guds förlåtelse?" Bara genom tron på Guds tillgänglighet i det yttre öppnas himmelens port, som förblir stängd för den förment andliga religionens försök att skapa en egen, inre, mystisk väg till Gud. Vägen till Gud bestämmer han själv med orden: "Om I förlåten någon hans synder, så äro de honom förlåtna".

Amen.